

KVIETIMAS

DALYVAUTI BIOMEDICININIAME TYRIME

Genomo duomenų asocijuotų su rizikinga elgsena įvertinimas ir jų įtakos bendrai žmogaus elgsenai prognozė

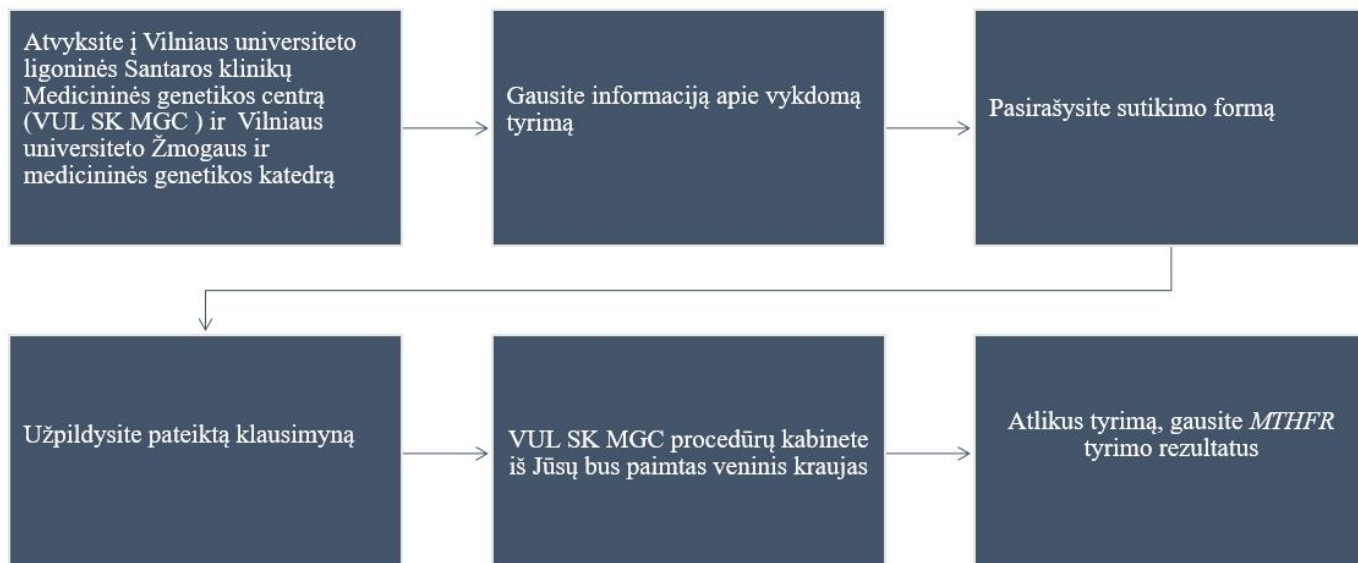
Koks tai tyrimas ir kokie šio tyrimo tikslai?

Pasibaigus Žmogaus genomo projektui ir nustatius žmogaus branduolio genomo seką, genetikai vis geriau suvokia, kas genome yra užkoduota ir kaip vyksta su genomu susiję procesai. Genomika – tai genetikos sritis, tirianti genus, jų sandarą, funkciją ir raišką. Genomika leido nustatyti konkrečius genetinius variantus (žymenis), kurie lemia ligas ir tam tikras savybes. Bet ne visada tam tikros savybės genetinę priežastį lengva nustatyti. Ypač sudėtinga, kai savybę lemia keli ar net tūkstančiai genomo variantų, o taip pat ir aplinkos veiksniai. Elgsenos genetikai yra būdingas būtent toks kompleksiškas. Nepaisant to, jau yra atlikta daugybė mokslinių tyrimų, kurie leido susieti tam tikrus genomo variantus su tam tikra elgsenos savybe. Šiame tyrime bus panaudota mokslininkų surinkta informacija, apibendrinta kartu, palyginta su realiais duomenimis, kuriuos gausime iš tyrimo klausimyno ir genetinių žymenų informacijos. Šie duomenys bus naudojami individualioms elgsenos prognozėms sudaryti, o vėliau prognozių palyginimui.

Kokia tokio tyrimo nauda?

Šis tyrimas papildys fundamentinio mokslo žinias. Genetinė informacija susijusi su elgsena gali tapti puikia savęs pažinimo priemone, mokymosi prielaida, galinčia užtikrinti efektyvesnę veiklą gyvenime ir darbe. Tokios asmens elgesio pasireiškimo galimybių įvertinimo priemonės gali būti svarstomos ir kibernetinio saugumo srityje.

Kas vyks jei nuspręsiu dalyvauti?

KVIETIMAS

DALYVAUTI BIOMEDICININIAME TYRIME

Genomo duomenų asocijuotų su rizikinga elgsena įvertinimas ir jų įtakos bendrai žmogaus elgsenai prognozė

Kokia asmeninė tyrimo nauda?

- Jums bus pateiktas *MTHFR* geno varianto nustatymo tyrimas ir interpretacija raštu. *MTHFR* genas koduoja MTHFR fermentą, kuris dalyvauja medžiagų apykaitoje. Variantai šiame gene susiję su rizika sirgti venų tromboze, koronarine širdies liga ir kitomis ligomis. Manome, kad šis tyrimas gali būti Jums aktualus atsižvelgiant į širdies ir kraujagyslių ligų Lietuvoje epidemiologiją ir jūsų darbo pobūdį, kuris galimai didina riziką susirgti šiomis ligomis.
- Taip pat, kaip motyvacija dalyvauti tobulinant savo profesinius įgūdžius, Jums bus pasiūlytas kibernetinio saugumo testas su žaidimo elementais ir integruotais interaktyviais studijų ir vertinimo metodais.

Ar bus užtikrintas mano anonimiškumas?

Tyrimo metu bus laikomasi visiško asmens duomenų slaptumo. Jūsų duomenys bus užkoduoti ir analizuojama tik kaip grupės tiriamųjų, o ne kaip individualaus asmens.

Turite klausimų?

Nedvejodami užduokite klausimus šiais kontaktais:

tautvydas.rancelis@mf.vu.lt
ingrida.domarkiene@mf.vu.lt

Projekto vykdytojai:

Dr. Tautvydas Rančelis, dr. Ingrida Domarkienė, dr. Laima Ambrozaitytė, dr. Linas Bukauskas, dr. Agnė Brilingaitė